



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De eruditione christifideliu[m]

Herolt, Johannes

Colonie, 27. X. 1496

De t[er]cio vicio q[uod] est ira.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30784

De peccato

q̄t h̄nent q̄ utilitati & statu aliorum de
pereat. ad quos magis inclinanſ ex affe
ctuō singulari. Remediū cōtra hoc q̄
hō cōm̄ amore habeat ad oēs bonos.
et diligenter fugiat amore singularēz &
p̄uatū. et etiā oēm acceptatōem perso
narū. et p̄ suū amore ad nullū se inclinet
nisi inquantū hoc ad eternā beatitudi
nem dirigere & iuuare poterit. q̄ p̄ h̄ exi
cluet om̄e odii qd̄ se occultare consue
vit sub simulata speficte dilectōis frā
ne. Tertio inuidia occultat se sub specie
falsi amoris p̄tendētis salutē p̄ximi. qd̄
apparet maxime in illis q̄ sub ficta spe
cie amoris humane salutē alij inuidēt
de bonis sibi diuinitus p̄cessis asseren
tes q̄ hoc ideo faciūt q̄ talia bona salu
ti eoꝝ nō expediāt. et tñ nō mouentur ex
amore ad hoc: h̄ plus ex somite odii vel
rancoris. Et ista inuidia sic expellit. q̄
homo sinceriter desideret q̄ q̄libet ali⁹
possit vti bonis sibi diuinit⁹ p̄cessis ad
laudē dci & p̄ sue salutis augmēto. et sp̄
p̄sumere meliora de p̄ximo q̄ de scipo.

pulsat spūscō suam hereditatē turbat:
imo quādoq; patrē & filiū & sp̄m̄sc̄m̄ dē
hospitio expellit. & diabolū introducit.
sicut in pace fact⁹ est locus dei: sic in ira
dyaboli. Itē himaginē eius in templo
dissipat: & diabolū loco eius ponit. Un
sup illud Job. v. Virū iustū interfecit
iracūdia. dicit glo. D̄asuetudo hima
ginē dei in nobis seruat q̄ sp̄ est tranq̄l
la. h̄ira dissipat q̄ multis p̄tutib⁹ p̄uat̄
Q̄ aut multū displiceat deo cū huma
go eius in hoīe dissipat ostendi potest
p̄ hoc. dicit Aug⁹. sup ps. In ciuitate
tua himaginez ipsoꝝ ad nihilū rediges
Herito inq̄ himaginē ipoꝝ ad nihilū
rediget deus in celesti ciuitate. q̄ ipsi in
sua terrestri ciuitate himaginē ei⁹ ad ni
hilū redigerūt. Et etiā p̄ hoc q̄ rātū pec
catū reputareſ si aliq̄s himaginē cruci
fixi in eccia dissiparet & ydolū alicui⁹ de
monis p̄ ipso poneret. Itē q̄ nullū vi
ciū magis p̄temnit deū q̄ ira. hoc viciū
apteſe contra deū erigit. Un Job. xv.
Lucurrit aduersus en̄ erecto collo. Hō
iratus ipm̄ deū cōtumelijs afficit: tñt̄
tur spuere in facie eius. Insup iracūdus
aufert deo dominiū suū. & diabolū facie
dñari ibi. & hoc fit dñ vindictā sibi vslur
pat quā deus sibi soli retinuit. Deut.
xxxij. Dea est vltio & ego retribuā. Ter
tio valet ad detestatōem hui⁹ vici⁹ q̄ h̄
vici⁹ valde placet diabolo. Primo qz
valde potens est ad impugnatōem ho
minū & destructōez. q̄ p̄ iram multū do
minaſ diabolus in hoīe. Nō em̄ timet
hō iratus facere qd̄ diabolus p̄cipit ei.
quantūcūq; magnū peccatū sit: nō p̄c
vxiſ: nō parcit filio. immo hō iracūd⁹
deo & matri eius nō p̄cīt: & sanctis in ce
lo q̄n eos afficiat p̄tumelijs. Itē placet
ira diabolo. q̄ p̄ hoc pccō lucrat diabol⁹
plures hoīes. qñz totā domiū vel vnam
villā vel vna patriā hō iracūdus puo
cat ad iracūdiam. Un Prover. xix. Ira
cūdus puocat rixas. q̄ aut partē c̄ mi
tigat suscitatas. Un iracūndus potest

De ira

Orcio vidēdū est de tertio vi
cio capitali qd̄ est ira. que fin
Aug⁹. nihil est nisi vlciscēdilī
bido. Ad detestatio
nē vero ire p̄mo valere p̄n̄ p̄ba sacre scri
pture q̄ nobis dissuadent illā. vñ Ben.
glv. Dixit ioseph fratrib⁹ suis redeūtib⁹
ad patrē suū. ne irascim̄ in via. Hic
& nos frēs sumus in via ad patrē nost̄z
celeste singul̄ diebus dietā ynaz facim⁹
cūlsumus in grā. ergo nō debemus ira
sci. Un Ecc. vii. Nesis velox ad irascē
dum. vñ Jaco. i. Sit aut̄ oīs hō velox
ad audiēdum: tard⁹ ad loquendū & tar
dus ad iram. Scđo p̄t valē ad detesta
tōem hui⁹ vici⁹. s. ire si ondatur qñcū ira
displiceat deo. Primo qz hospitii eius
multū turbat. Un ad Eph. iiiij. Nolite
perturbare sp̄m̄sc̄m̄. Greg⁹. Duz ira qm̄

dici filius diaboli et ei⁹ voluntate nescitur adimplere. **U**nus Johis. 8. **G**o^s ex predi abolo estis: voluntate ei⁹ vultis perficere. voluntas autem diaboli est ut iracundia huius cu*m* suis in discordia in mundo sic ipse vivit cu*m* suis in inferno. **Q**uarto valorem ad detestatorem hoc quod ira nocet ipsi homini multum. **D**rumo nocet in corpe quod debilitatur. ut propter huius iracundia erit pallidus in facie. et quoniam transmutatur in toro corpore: ita quod quoniam per duos vel tres dies non poterit regaliter vires suas recuperare. **I**tem minuit dies vestitam ipsius hominis. **U**nde Eccl. 30. **T**ulus et iracundia minuit dies hoc patet in cane quod est a aliracundia. et ideo brevis vita. **I**tem excecat hominem in ratione. **U**nde catholico. Ira impedit animum: ne possit cernere verum. Ipse enim diabolus sibi est corvo qui venies ad cadauer primo currit ad oculum. **S**ic diabolus vult hominem primo piram excecare. scies quod postea precipitare possit eum in foue a*m* peccati ad voluntatem suam. **U**nde in visitas patrum dixit quidam senior. Quando operiuntur oculi aialis tunc circuit ad molendum: alioquin non ambulat in circuitu mole. **S**ic diabolus si operuerit oculos mentis per iracundiam: iuste peccatum hominem postmodum leuiter propter. **V**nde iracundia est tanua omni vicio*m*. **Q**uinto valet ad detestatorem huius vicii huius quod ira nocet a*m* bona ei auferendo et a*m* mala ei introducendo. **Q**ui irascitur primo capti tenet a diabolo. et scire debet: quod diabolus morte ei servit et affectat. **D**ura isania iracundia propter ex hoc quod non habet nisi amaritudinem. et illa ponuntur deo et regno. quod per iracundiam perdunt suas propias alias. **S**ic patientes seipos sustinunt: sicut imparientes seipos perdunt. **U**nde in euangelio. In patientia vestra possidebitur animas vestras. **U**nde etiam Salomon puer. 19. Qui patienties est sustinebit dominum. scilicet non soli corporis sed etiam anime. **U**nus exemplum Legis quod dicitur virgo fuit multa casta. et insuper habuit plura bona exercitia in se: sed erat valde irascibilis.

da et imparientes. **T**unc angelus missus ad eam dixit. Imparientia tua impedit salutem tuam. et mortificat a*m* bona opera tua. et nescire emendaueris in futuro. eternaliter dampnaberis. **Q**ue ex verbis angelorum compuncta se emendauit. et postmodum virtutem in bono finivit. **C**itra octo mo*m*is comittit. **E**quit declaratio illius quando ira est bona et licita: et quoniam peccatum veniale. et quoniam peccatum mortale. **P**ro quo scientiam quod ira octo mo*m*is sit. primo super peccatum proximi. et super peccatum proximi primi scilicet homo irascitur in hoc quod de offenditur et talis ira est bona et licita et laudabilis. **U**nus psalmus. Irascimur et nolite peccare. **U**nus Ecclesiastes. Melior est ira risu: quam per tristici amictus corrigit et animus delinquenter quam liber debet corriger et amone fratrem dilatorem delinquentes quod ad hoc tenet quodlibet sub precepto. **O**tra quod faciunt adulatores qui ridetur laudatur mala in proximis: quod in honoribus deitatis salutem animam. **E**t tales facti se principes omnium illogorum malorum qui in proximis adulando laudantur. **E**t tales adulatores sunt precones diaboli. quia ligant peccatores et malefactores in peccatis suis cum adulacionibus suis. sicut precones multum diligunt malefactores tradendo eos iudei. **U**nus htus augustinus. Adulantium lingue ligant homines in peccatis. delectat enim ea facere in quibus non soli non metuit reprehensor: sed etiam laudatur operari. ergo quilibet christianus vindicare debet iniurias dei. et proprias patienter sustinere exemplo christi qui ementes et vendentes electi de templo. quod hoc fuit in iniuria amoris sui patris celestis. sed proprias iniurias sibi in iudeis factas patienter sustinuit. et tanquam agnus mansuetus obmutuit. **I**tem exemplum habemus de hoc in moyse quod debemus vindicare iniurias dei quod propter idolatriam quam filii israel fecerunt cum vitulum coflatilem adorauerunt: et circa eum chorisauerunt. occidit enim filius leuis de populo israel viginti tria milia hominum et hoc est signum quod sunt filii dei qui non

erunt hebreus 13. 9. Propterea nolite fratres propter 20. **Q**uoniam

De peccato

possunt sustinere iniuriam dei. Sed illi
nō curant dī ci iniuriam qui in dominibus
suis p̄mittunt deum omnipotētē blas-
phemare; et lusores ludere; et potatores
inebriari; et fornicatores luxuriari; et iſu-
perchorizantes p̄mittunt chorizaret sic
de alijs. Et hoc video p̄mittunt quia lu-
crum tpale inde acquirunt; et tale lucruz
deo et p̄prie saluti p̄ponunt ergo tales i
hoc ostendunt se esse filios diaboli; et nō
dei. Quis em̄ fidelis filius posse sustie-
re equanimiter iniuriam sui dilecti p̄is
quoniam hoc tradiceret et impedit quan-
tum posset. sic similis est deo et filijs
dei ergo irasci super p̄pria peccata et ali-
ena peccata; et vindicare iniuriam dei; et q̄
ip̄ hō non pficit in bonavita sicut cete-
ribomies. talis ira est bona et laudabil
et nullum peccatum. Dicit em̄ Bonaven-
tura de ordine fratrum minorū. q̄ affe-
ctus ire datus est homini; ut irascatur vi-
cīs et malis suggestionibus. sic q̄ nō pa-
titatur se trahi in consensu peccati. et ut
vilescatur dei iniurias et transgressiones in-
sticie. Hic legimus ch̄m iratum fuisse
phariseis; et alijs non recte agentib. Et
similiter hoc idem legitur de alijs plurimis
bus sanctis. et sic hec irayocatur zel⁹ iu-
sticie. Scđo est quedam ira subita; et si-
ne ratione deliberationis querentalis ē
q̄r i aliqb̄ hoib̄ ignis ire cito accēdit et
cito remittit; et in aliqb̄ tardius accēdi-
tur et tardius extinguit et illi peiores s̄c
peioribus. vnde Aug⁹. Melior est q̄
q̄uis ira sepe cōp̄retur tamen festinat et
sibi remittat ille; cui se fecisse cognoscit in-
iuriam; q̄ qui tardius irascitur; et ad ve-
niaz petendam tardius inclinatur. An
etiam Hiero. sup̄ ep̄lam ad tituz. Neqz
vero qui aliqui irascitur iracundus est; s̄
ille dicit iracundus qui crebro hac pas-
sione sup̄atur. Ergo si quis ex surreptio-
ne cōmouebitur; et q̄zato ratio hoc ad-
uertit; tūch expellat; et sic solū peccat
venialiter. Tertio cum quis irascitur; et
in modico se vulte vindicare q̄uis etiam
bene poss̄ se in magno vindicare tñ nos-
let facere; tunc talis ira et cōmotio p̄t p̄
nitatem vindicte potest solū esse peccatum
veniale; sicut trahere puez per crines. et
sic de alijs. ¶ Quarto cum quis irascit
in seip̄o; et impatiens efficiat; et tamē i nk̄
loyult illam iracundiam vindicare; nec p̄
bo nec facto. Et hoc idem quādoqz cōt-
tingit ex naturali cōmotione q̄ homo ē
seip̄o cōmotus est. et tamen illam irā n̄
vult p̄ducere ad effectum. et sic talis ira
etiam potest esse p̄cēm veniale. Itē Cas-
siodorus. Venialis ira est quenon duē
ad effectum. ¶ Quinto cuz quis irascit
tur cum deliberatione cum cōsensu ra-
tionis; et in animo cogitat quo se posset
vindicare; licet hoc non ostendat. et talis
ira deliberata est peccatum mortale. Et
talis sic irascens reus erit iudicio. Und
¶ Barth. 5. Omnis qui irascitur fratri
suo reus erit iudicio. Talis enim ad iudici-
um dei citabatur; et qualiter illud p̄
ceptum. Diliges proximum tuū sicut teip-
sum fuauerit; requiretur. Q̄ q̄o tunc
respondebit iracundus homo qui sepius
et frequenter mala cogitauit aduersus p̄
ximum. et deliberato animo affectauit
vindictam super proximo. Et talis q̄z dicit
sic stat in tali ira et rancore quaz gerit in
corde contra proximum; tunc semper est in
statu damnationis. Unde prophet. In
te p̄ vindicta disperder te. Item alibi le-
gitur p̄ prophetam. Eccl. 28. Qui vindica
vult a deo inuenientur iudicata. ¶
¶ Serto quādo ira non solū in corde
retinet; sed etiam per signa exteriora oī
datur. Signa autem huiusmodi sunt la-
la. sc̄z nō loqui; faciez auertere a proximo
vel eū toruoyl tuu respicere; et q̄n ei obui-
are debet; tūc ad altā plateam vadit vel
oculos inclinat; ne eū respiciat et sic d̄ al-
lis; talis reus erit consilio. Ergo dicitur
¶ Barth. 5. Qui aut̄ dixerit fratri suo ra-
cha. Rachaf m̄ Remigium est interie-
ctio indignantis. vt cū diceretur a dolē
te h̄c; et a cadēte h̄c. ¶ Osiliū attrinita-



eis est q̄ eadem mensura remetetur eis id est sicut i p̄ proximis suis signa ire oñ derunt: sic christus et beata virgo maria et omes sancti et omes angelis ostendet eis etiam signa ire et indignationis. Christus ostendet eis iram suam: q̄ nunq̄ eum levidebunt. et q̄ nunq̄ miserabitur eoz ne liberabit eos a penis: etiam si omes sancti orarent pro eis: Hieremie. 7 No li orare p̄ populo hoc: nec assumas laudem pro eis. id est oratōem. quia nō exaudiam te. Signum ire beate marie et sanctorum est. q̄ nunq̄ aliquid suffragium eis faciunt. Exemplum de diuite qui periret guttam aque: et non obtinuit. Signum ire sanctorum angelorum est q̄ in iudicio exhibunt angeli. et separabunt malos de medio iustorum. et mittent eos in caminū ignis. ibi erit fletus et stridor dentium. Septimo quādo ira nō solū ostenditur signis. sed etiam exp̄mi tur verbis maliciosis et vituperijs. et taliter erit reus gehenneignis. Unde Hatch. 5. Qui aut̄ dixerit fratri suo fatue: reus erit gehenne ignis. Circa quod querit verum cōtumelia vel iuitium sit peccatum mortale. Respo deo b̄ th. sc̄ a se. q. 72 Propriet̄ per se vtr̄q̄ est peccatum mortale nō minus q̄ furtum vel rapina non em̄ homo minus amat honorē suū q̄ rem possessam. Ergo sicut est peccatum mortale furtum vel rapinā cōmittere sic et p̄ xio iuitium dicere. Differt aut̄ contumelia a conuicio i hoc q̄ per seba contumeliosa rep̄sentat p̄rie defect⁹ culpe. Et p̄ iuitium rep̄sentat gnalit⁹ q̄cūq̄ defect⁹ siue culpe siue pene. Un si q̄s alicui dicat iniuriose eū esse cecū. iuitium qdē dicitur. Si aut̄ dicat q̄ sit fur: nō solū iuitium: sed et iuitia infert. sepē etū vñp̄ altero ponit. Itez q̄ris an liceat causa correctionis iuitium dicere. Respo deo b̄ th. sc̄ a sc̄ de. q. 72. Hic ut lici tū est aliquē v̄berare v̄l in reb̄ dānifica re causa disciplie: sic etiā p̄t aliq̄s alteri quem corrigeret debet aliquod verbū.

conuictiosum dicere. Et hoc modo dominus vocauit discipulos suos stultos. vt habetur Luc. vltimo dicens. O stulti et tardi ad credendum. Et apl̄s ad Gal. iii. dicens. O insensati galathe. tamen sicut dicit beatus Augustinus. Nisi ex magna necessitate obiurgatoes sunt ad bibēde in quib⁹ nōrt nob. h̄c dñō fuit atut insistem⁹. q̄ valde necessaria est discrētio vt hō moderat et alibi p̄bis vtae q̄ posset esse tā graue iuitium q̄ p̄ v̄bus incaute platū auferret honore ei⁹ contra quē p̄ferrēt: et tūc posset hō peccāt mor talis: etiā si nō intēderet de honoratioes alteri⁹. Hic ut q̄s incaute alium ex ludo p̄cutiens grauiter lederet et vulnera ret non excusaretur a pccō mortali. sic et hic. Itē querit v̄z hō cōtumelias sibi illatas debeat sustinere. R̄ndeō fīm b̄th. Tho. vbi. s. sicut in alijs iniurijs: sic et in verbis iuitiosis tenemur h̄c aīm p̄paratū ad toleratiā si expediens fuicit. Qñq̄s tñ oportet v̄z iuitia repella mus ppter duo. Primo qdē ppter bonum eius q̄ iuitia infert ut videlicet ei⁹ audaciā rep̄mam⁹: vt d̄ cetero talia nō attēptet. Secundo ppter bonū multoꝝ q̄ rū pfect⁹ q̄ iuitias nobis illatas impedit. Sciendū aut̄ q̄ si ille erit reus gehenneignis qui dicit fratri suo fatue cū ifundēdo. qdū tñcēre erit ille q̄ d̄t p̄ximō suo fur. latro. nec̄. adulter. et h̄c cum clāmore: vt ab alijs audiat: et corā eis sic cōfundat. Et iusticia dei req̄rit h̄c q̄ eadē mēlura remetiēt eis: s. q̄ d̄s obijctet eis peccātōꝝ i fundēdo eos corā sc̄is et angel⁹ ei⁹. sicut ip̄i iuderūt p̄ximos suos obijctendo eis peccata et defectus eoruꝝ aio i fundēdi. H̄ilz et maledici q̄ male dicūt p̄ximis. videlz v̄xorib⁹ et filiis et tales hoib⁹ incurāt maledictōem et nāz de qua dicit Hatch. 25. Item maledicti ī ignē eternū. Octauo cū hō ex ira p̄cedit ad factū i tra p̄ximū. sicut p̄cutē. vulnē rare vel occidere: vel minas imponere. dēū et iusticiā. et hoc ēvalde magnū pcc-

De peccato

catū. qz occidere p̄ximuz: z effundē san-
guinem innocentē est vnum p̄cēm de q
tuor peccatis clamantib⁹ ad celū. **Und**
dixit dñs Gen. 4. Vox sanguinis fra-
trs tui abel clamat ad me de terra. male
dicta terra que aperuit os suū z suscepit
sanguinē fratris tui. si terza ē maledicta
que sanguinē innocentē suscepit. qd tūc
de illo erit qui sanguinē innocentē effun-
dit ztra deumz iusticiā. ergo quicunqz
ex vindicta z iracudia ledit vel p̄cutit p/
ximū vel vulnerat: peccat mortalit⁹ tor-
ens quotiens. **Circa** qd queris v̄t vir
p̄cutiens v̄torem p̄xiā peccet mortalit⁹.
Respondeo si causa correptionis z mo-
derate hoc fecerit non peccat mortaliter
quia superior habet corripe inferiorem.
Sed vir est caput mulieris: z non econ-
uerso. **Unde** Gen. 3. dixit dñs ad euā.
Sub viri potestate eris: z ipē dñs habitur
tui. **F**i aut ex vindictaz ira: z sine causa
ēa ledit p̄cutit. peccat graviter. **H**oc aut
aduertendū est de illis qui cū offensi fu-
erint ab alijs siue in taberna. siue alias:
z non p̄se levindicare in eis: tunc vindi-
ctā talē inferunt suis v̄toreib⁹ sine causa,
z in hoc grauitet deū offendunt.

Quot sint filie ire. z quādo pec-
cata mortalia sūt. **D**

Sint peccata mortalia **Circa** qd
sciendū q prima filia ē rixa. **H** ē
audax v̄olutas vindicādi iniuriam suaz
z pcedēs ad actū vindicādi. hoc est qn-
do nocet alteri ex ira: z h̄ p̄ opa qrendo
v̄litionē z impediēdo bonū alteri⁹ v̄biciū
q pōt: siue iuste siue iniuste. **I**tē h̄ her-
mānū deschilditz. **R**ixa p̄t dici ex eo q
est iniusta vindicatio in p̄ximū cū nocu-
mēto corpali: qd videſ cē ztra iusticiaz
z p̄cēz mortale. nisi nocumēti ita parui
momēti eēt q nō eēt dignū noſe iuriā
tū. mīstri āt iudic⁹ v̄l p̄tatis publice ali
quē debite capiēdo v̄l iniudēdo nō di-
cunt p̄prie rixari h̄ iusticiā exēq. **G**ilr q
se defendit cū moderamētē inculpatetū,

telesolo aīo repellēdīz euadendi iniurī
non aīo iniuriandi etiā si aliū ledat: cuž
alias ei⁹ iniusionē subterfugere nō valz
nō peccat: nisi v̄l iniuriā faciat. v̄l mode-
rāmē inculpare tutele excedat. v̄bi grā.
istevidebaſ ſibi iniuriati q p̄cuteret eūz
pugno v̄l p̄ua v̄ga. z ali⁹ ecōtra extrahit
gladiū z ille infecit iniudētē cū cū v̄ga:
v̄l alias q̄uit vulnerat. **N**ota h̄m **H**er.
Schil. **H**i q̄s b̄z etiā v̄l legittimam
cām irascēdi p se. ita tñ q̄ mot⁹ irceēt ni-
mis inordiāt⁹ z nimis vehemēs inter⁹
z exteri⁹ tūc credo si pcedat ex habituvi-
tioso: ſ. ex lugbia v̄l iniudia v̄l ira z inha-
bituari voluntate: v̄bi habit⁹ z p̄nc pia
ex quib⁹ tal⁹ mot⁹ pcedit ſūt peccata morta-
tolia. **C**redo etiā: q̄ illa inordinatio ire
ſit p̄cēm mortale. q̄ referit eundē fon-
tem v̄t̄y v̄n pcedit. **E**lsi nō pcedat ex
habitū v̄t̄os: h̄ ex hoc grauescādaluž
z cōfites. puta q̄ ille cōtra quez irascit mo-
do inordinatio. vel alij audiētes aut vidē-
tes ad p̄cēa mortalia impellant p̄ hoc q̄
mot⁹ hui⁹ ire tā inordinat⁹ ē. q̄ alias ad
dicta p̄cēa nō mouerenſ. p̄cēm mortale
credo i dicto mō cōmuti. **H**i tñ tal⁹ mo-
tus inordinat⁹ nō pcederet ex habitu v̄t̄
cioso. nec grauescādaluž gūarz. ſed ex na-
turali cōplexione irascētis pueniret. qui
forte multū eēt coleric⁹ v̄l debil. v̄l infir-
mus. posset eſſe p̄cēm veniale: niſi tunc
debilitas v̄l mor⁹ colere inordinatā ac-
censionē ire causans ex culpa mortali. p/
ueniret. puta ex nūnia ebrietate v̄l gula
v̄l aliq h̄mōi. **V**el ipe mot⁹ inordinatus
ire itū irascētē inflāmaēt q̄ a charitate
deīr p̄xi exēderet. **C**h̄da filia eſt tī
mor mētis. h̄ evolūtas v̄dicādi fugiēs
aduertatēz p̄p̄t estimatas inimicitias;
ſic q̄ cogitat̄ imaginat q̄o possit alij
nocere: z eūvincere. **T**ercia filia eſt in-
dignatio z evolūtas levindicās p̄ signū
moleſtie. qd extērius ostendit. ſic q̄ ex
ira aliū quipendo in corde z p̄ nihil re-
puto. z q̄ metā dignū reputo: q̄ mētō
nō deberet mībitalia facere. **E**t hoc ex-

stra puenit: et estytiq; puerum. **S**ciēdū tū q; fīm Hermannū de schil. qn timor mentis et indignatio tū fūnt ex impe- tu naturali colerice vel melācolice cōple- xionis et non pcedunt vterius ad extra possunt esse pccāvenialia. **S**ed si, pce- dunt ex vicio habitu superbie vel alte- rius peccati mortalis vel alias grauesca dalum generaretur possunt esse pecca- ta mortalia: **E** **C**Quarta est cōtu melia que est voluntas vindicans se p ex probraem malorum q; scz homo impo- nit alteri scādalum et malum ut possit se vindicare: et imponit alteri aliquā fallsum quod vtiq; graue ē. **Q**uia pccām nō di- mititur: nisi sic fama ablata restituatur. **S**ciēdum etiā fīm hermānum deschil- dirz. si ille q; aliū contumelia afficityl con- uitiaſ. pfert talia contumelia. et facit illusoria facta. q; b3 se sit iniuriosa aīm. p̄ximi cō- citatia ex eo q; famā vel honorē auferunt pccām mortale est contumelia tal. et mul- to grauius q; furtū vel rapina. **S**i autē faciat vel verba talia fīm se nō sit viciosa nec iniuriosa: et siant ex leuitate aī. vel ex toco: tūc p̄t esse pccā venialia. nisi tunc ex leuitate aī vel toco ita grauius contume- lia fieret q; hoīs honorē totalis auferret sicut em q; ex leuitate animi hoīem gra- uiter berberaret vel ledederet in corpem or- taliter peccāet: ita nō est dubium qn contumelia fieret q; hoīs honorē eius vel famā ex leuitate animi auferendo mortalit pec- caret. **A**d contumeliā ergo reducūt ma- ledictio p̄ximi. deriso: et oīs cōminatio et vlipēsio vboz vlyl factoz. **C**Quinta fi- lia est clamor. que est voluntas se vindi- cās exaltādo vocem per vituperium ad aliorū aures pueniens. **C**lamāt em isti fracundi et furibūdi ex nimia ira: volen- tes p̄ hoc confundere primū: quod gra- ue est et scādolum q; homo honeste de- bet se sic dchonestare: et honorem dimi- nuere. **S**ciēdū tamē fīm Hermānum deschil dirz q; quidam ex natura sūt cla- morosi. et hoīū clamor possit qnq; cēye-

nialis. **S**icut tamē ex vicio habitu pecca- ti mortalis pcederet vel grauem occasi- onem peccati tribueret vel p̄beret talis clamor. vel graue scandalū vel atrocē in iuriū terrois vel vituperiō. nulli dit- biū qn esset peccatum mortale: multo magis q; si diceret fratri suo sine causa ra- cha. **F** **C**Extra filia ē blasphemia q; est voluntas se vindicans p̄ approbriū deo vel sanci illatū. **B**lasphemare est deo attribuere qd sibi nō est p̄ priū. vel cū ab eo remouetur quod est sibi p̄ priū. **S**ciēdum fīm Hermānum deschil dirz. **B**lasphemia est grauissimum peccatum mortale. q; mariae charitati diuine cō- trariaſ: imo videſ ponere quoddā oī- um dei. nec excusat aliq; q; blasphemā- am omittit absq; deliberatōe et subita ira. sicut nec aliq; excusat a pccāto mor- tali si ex subito motu ire aī plenam deli- beratōem hoīem iterficeret. nisi tunc hoī- mo ita subito in vba p̄p̄ret: q; nō per p̄cederet aliquo mō q; eēt vba blasphemie aīq; ea p̄culisset. tunc p̄t esse pecca- tū veniale. **V**bi etiā aduertendū est q; blasphemia p̄ omitti nō solū vbo: sed etiā aīm facto. Nullus em dubiter qui ille q; plenum p̄sens habet intrisecus de v- bis vel factū blasphemie p̄tra dei reue- rentiam intentādis iam blasphemet in corde. **N**ec dubiū esse potest qn sicut ille q; blasphemat verbū diuine reuerentie derogat: verba mala in deum iaculādo vel turpia iuramenta in derogatōem dū- uini honoris assumēdo: sic et multo ma- gis blasphemaret q; nitereſ prauis et se- uis factis diuinā reuerētiam ipugnare. **S**icut de qdā ribaldo dī. q; cū turbat̄ eff̄: eo q; ad taxillos aliquā pecunia p̄- didisset: extracto gladio suo p̄cet eum sursum in aerē qsl volens ledē deo vīdē care. **E**t ecce gladius reuersus est cruci- rat̄. **E**t iterū magis blasphemaret q; in- despēctū dīi honoris dei hīmaginē vel crucifixū lapidaret: vel luto macularz. vel execrabilē et irreuerēter aliquid iordanat̄

Q 3

De peccato

In crucifixo vel divina imagine depinget
q̄ malis verbis taculareſ.

Sequitur declaratio illius: quō se
ira occultat sub specie virtutum
sub triplici specie virtutū se occultat. Pri-
mo nō sub specie iusticie. **G**reg. 32. li. moralium. Plerūq; iyciscēdis vici-
as crudelitas agit iusticia purat: atq;
imoderata ira zelus iusticie et meriti credi-
tur. Remedium ē hāc occultatōe ire do-
ceret Greg. 5. li. moral. Et ē hāc q̄ nunq;
seuiat q̄ diu cōmotio ire mētē occupat et
mētis ipetū anq; ad vindictā p̄peret vi-
cere studeat ut eo fiat iustior vltor alienus
q̄ liberior existat vltor suus. Quō at co-
gnoscia debeat: an ira ex zelo iusticie. vel
ex ipatiētia p̄cedat. hāc inde p̄ cognosci.
q̄ qn ex zelo rō p̄cedit mētis cognitōem
q̄ q̄st̄ tranquilla manet. qd p̄ p̄ cassio doz
q̄ dī. Sep̄ minabamur innoꝝ. irasce-
bamur placati. et nefactis possem̄ ledē
terrore verbis videbamur igerere. Hoc
etiam patet ex eo q̄ in correctiōe et post
illum quē quis corrigit: plus diligit. q̄
rū oppositū ettingit in ira q̄ p̄cedit ex im-
patientia. **S**ed ira occultat sub specie
charitatis primi zvtilitatis eius. q̄ ma-
xime in illis apparet qui dicunt se non ira-
sci. primo: nisi p̄ tāto q̄ res p̄ sp̄m gesta
est ē salutē facientis. **S**ed in hoc plerū-
q; homines decipiunt. q̄ talis indigna-
tio multoties procedit ex odij somite q̄
ex charitate vel zvtilitate primi credit̄ e-
manare. Nec mirū si in hoc homines de-
cipiant. q̄ sicut imago in aqua turbida
nō appetat: sic in mente dum ira turba-
ta fuerit veritas nō relucet. **H**anc aut̄ p̄
turbationē mētis callide p̄ curat inimicus.
Quia facilisicut p̄scator astutus q̄
ideo turbat aquā: vt p̄scator facilis capi-
at. sic ip̄e turbat oculū rōnis ut homi-
nem possit capere laqueis peccatorū. Re-
medium cōtra hanc occultationē est q̄
homo discretionis oculo dulciter p̄ensem̄
si ip̄e hoc ageret qd in alio reprehendit

ansibi videat q̄ hoc possit sine sue salu-
tis dispēdio. et si adhuc de tali facto tur-
bat in alio certus sit q̄ talis turbatio na-
scitur ex somite odij: et nō ex appetitu fa-
luit p̄imi. **Q**uod viciū potissimum ex eo
curari p̄t. q̄ homo sit sollicitus de con-
sciētia p̄pria: et non temere iudicet facta
aliorum. q̄ sicut dicit Tulli⁹ in li. de tu-
sculanis questionib;. Proprium est stulti-
cie vicia cernere aliena et sic obliuisci pro-
pria. Sed hec stulticia ex curiositate na-
scitur. q̄ sicut Aug⁹ dicit. xi. confessionū
Curiolus est genus humanū ad cognos-
cendā vitā alienā. et delidiosum ad cog-
noscentiā p̄pria. Tales rep̄hēdit dñs
Luc. viii. Quid vides festucā in oculo
fratr̄ tui. et trabē in oculo tuo nō p̄sidet
ras. Et ab illo defectu multū retrahere
debet. qd legi⁹ de sancto Joh̄e elemosy-
nario q̄ hanc zvitōem habuit q̄ nunq;
aliquē p̄ suis defectib; iudicauit. hāc poti-
us altos iudicantes rep̄hēdit dices: pec-
catis. Primo p̄tra mādatū xp̄i dicētis.
Nolite iudicare vt nō iu. **S**ecundo. q̄ ne
scis q̄lis modo sit quē antea peccare sc̄i-
uitis. **T**ertio ira se occultat sub co-
lore māsuetudinis et patientie. qd in illis
maxime cōtingit q̄ se grauius vlciscunt ca-
endo et nihil loquēdo. q̄ delectant for-
te ex hoc. vel intendit magis animū p̄xi-
mi cōmouere. vel intendit sibi utilez ve-
ritatem substrahere. vel vindicē tps et
locū expectare. vt ex hoc primo graui⁹
possint inferrenocumentū. **P**rimū ē ma-
lum. secundū deterius. tertium pessimum
est. **R**emedium p̄tra hanc occultationē
est q̄ homo diligenter caueat ne taceat
rōne indignationis. vel etiā prouocatōis
sed taceat solū rōne māsuetudinis. Itē
intendat ne ex talis taciturnitate p̄imi⁹
magis p̄moueat. et consideret utrū pos-
sit am̄ proximi magis lenire taceō: tūc
expectet quo usq; tam ip̄e q̄ ille ad man-
suetudinem redeant. **S**i vero potest ei⁹
lenire loquēdo. tūc cum charitate et mo-
do dulcioni quo potest mentem suā sibi

insinuat. descendit sibi. Hoc mihi videtur ad salutem tuā et ad bonū tuū pertinere. quod cas mihi quia pro melioratione tua feci eo quod salutem tuam desidero sinceris tantum propriam.

Eccl. de remedijs contra iram propria. Quorum p̄mum est consideratio dñice passionis xp̄i. vii Greg. Si passio dñi ad memoriaz reuocetur. nihil adeo durum quod nō equo animo toleret. quod remedium in libro Numeri. c. xxi. nobis insinuat̄ est ubi legis quod filii israhel respicieb̄t serpentem eneūz a morsu serpentū ignitor sanab̄tur. unus de serpentib⁹ ignitis est ira. a qua quis sanatur si diligenter attendit quod christus in cruce per eo sustinuit. Tunc enim patiēter sustinebit quicquid oportebit eum per amorem christi pati. Quia cum xp̄s maledicere nō maledicebat. et cum male tractaretur nō aperuit os suum. Unū ad illud exemplū nostris cordibus impendendum hortatur sponsus in canticis. Pone mesicū signaculum super cor tuū quia reuera quicunq; illud signaculum et exemplar patientie cordi suo pfecte imp̄sserit: oēm ire impetum faciliter edomabit. Et cōm remedium contra irā per priam est silentium. Unū super illud puer. xij. Fatuus statim vindicat iram suam. Dicit glo. Natura ire est ut plora magis ferueat. occultata laguescat. Et puer. xvi. Qui iponit stulto silētū iras mitigat. Stultus est hō superbus. p̄cipue si iracundus sit homo ille. Ad illud scōm remedium vide p̄tinere illud ps. Posui custodiām ori meo cū p̄sisteret p̄tor ad uersum me. Tertiū remedium est p̄siderare uilitatē quā h̄z tribulario quod toleratur patiēter tā in p̄nti q̄ in futuro. Hāc uilitatem insinuat nobis David cū dicit de p̄secutorib⁹. Circundederūt me sicut apes Apes aculeo pungunt. sed ex alia p̄ temel tribuunt. Hic p̄secutores utiq; pungunt cū tribulatiōem inferunt. tñ amandi sunt. quod mel celestis dulcedinis quodā/

modo p̄ferunt. materiā em̄ corone eten-
ne hoī misstrant. Unū p̄s. Hugo dorsuſ
meū fabricauerunt p̄tōres. s. coronant
uite eterne. Quartū remedium est p̄prio
rum defectū p̄sideratio. Faciliēt̄ sup-
portat aliq; defectus alioꝝ: quā ipse de-
fectus suos p̄gnoscit: q̄s oportet ab alijs
supportari. viii Salomon puer. xix. Hō
indigēs misericors est. Quintū reme-
dium ire est quod iracundus p̄sideret quod non
pot nocere alijs: nisi ip̄sib⁹ antea maximū
nocumentū inferat. sc̄z aīam p̄riam occi-
cidendo. Quia quā iracundus vult ledere
p̄ximum in reb⁹ vel in fama vel in corpe
hoc nō potest perficere nisi oporteat eū an-
te aīam suā p̄riā mortificare.

Equis de trib⁹ remedijs contra
iram alienam Primū est mollis
respōsio. viii Salomon puer. xv.
Mollis responsio frangit iram. sermo
durus suscitat furorem. hō iratus est ol-
la bullies Prover. xv. Os fatuorum ebulli-
lit stulticiam Ideo aqua frigida mollis
rūsionis fundenda est. Eccl. xviii. Nō
ne ardorē refrigerabit ros. Dulce p̄bū
ē velut ros refrigerās ardorēire. Ge
cūdūm remedium contra alienā iram est
silētū. viii Salomon puer. xxvi. Lū
defecerint ligna extingueſ ignis. velut
ligna se habent verba quod respondent ho-
mini iracundoynde ignis ire nutrit. viii
Eccl. viii. Ne litiges cū hoīe linguo
et ne struas ligna in ignem ipsius. Het
curius em̄ ecclā omnino recedēt ab ira-
to. sicut aliq; recedit ab igne quod nō vult
proburi. nec calefieri ab eo. Unū ad Rho-
xij. Nō vosmetipso defendētes charissi-
mi. Et date locū ire. Tertium reme-
dium est p̄tra iram alienam h̄nfacere hoī
irato. Unū puer. xxv. Si esurierit ini-
micus tu⁹: ciba illū. si sitierit potū ei da.
et p̄gregabis carbones ignitos super ca-
put eius. Beneficia que inimico exhiben-
tur sunt velut prūne accidentes inimī-
cos eorū ad amore. Unū exemplū legit
de hoc in vita patrum. quidam sener

unū in reno-
dūm conua-
rit ē gilatia
2 re mōdū
3 remodūm
4 remodūm
5 remodūm
6 remodūm
7 remodūm
8 remodūm
9 remodūm
10 remodūm
11 remodūm
12 remodūm
13 remodūm
14 remodūm
15 remodūm
16 remodūm
17 remodūm
18 remodūm
19 remodūm
20 remodūm
21 remodūm
22 remodūm
23 remodūm
24 remodūm
25 remodūm
26 remodūm
27 remodūm
28 remodūm
29 remodūm
30 remodūm
31 remodūm
32 remodūm
33 remodūm
34 remodūm
35 remodūm
36 remodūm
37 remodūm
38 remodūm
39 remodūm
40 remodūm
41 remodūm
42 remodūm
43 remodūm
44 remodūm
45 remodūm
46 remodūm
47 remodūm
48 remodūm
49 remodūm
50 remodūm
51 remodūm
52 remodūm
53 remodūm
54 remodūm
55 remodūm
56 remodūm
57 remodūm
58 remodūm
59 remodūm
60 remodūm
61 remodūm
62 remodūm
63 remodūm
64 remodūm
65 remodūm
66 remodūm
67 remodūm
68 remodūm
69 remodūm
70 remodūm
71 remodūm
72 remodūm
73 remodūm
74 remodūm
75 remodūm
76 remodūm
77 remodūm
78 remodūm
79 remodūm
80 remodūm
81 remodūm
82 remodūm
83 remodūm
84 remodūm
85 remodūm
86 remodūm
87 remodūm
88 remodūm
89 remodūm
90 remodūm
91 remodūm
92 remodūm
93 remodūm
94 remodūm
95 remodūm
96 remodūm
97 remodūm
98 remodūm
99 remodūm
100 remodūm
101 remodūm
102 remodūm
103 remodūm
104 remodūm
105 remodūm
106 remodūm
107 remodūm
108 remodūm
109 remodūm
110 remodūm
111 remodūm
112 remodūm
113 remodūm
114 remodūm
115 remodūm
116 remodūm
117 remodūm
118 remodūm
119 remodūm
120 remodūm
121 remodūm
122 remodūm
123 remodūm
124 remodūm
125 remodūm
126 remodūm
127 remodūm
128 remodūm
129 remodūm
130 remodūm
131 remodūm
132 remodūm
133 remodūm
134 remodūm
135 remodūm
136 remodūm
137 remodūm
138 remodūm
139 remodūm
140 remodūm
141 remodūm
142 remodūm
143 remodūm
144 remodūm
145 remodūm
146 remodūm
147 remodūm
148 remodūm
149 remodūm
150 remodūm
151 remodūm
152 remodūm
153 remodūm
154 remodūm
155 remodūm
156 remodūm
157 remodūm
158 remodūm
159 remodūm
160 remodūm
161 remodūm
162 remodūm
163 remodūm
164 remodūm
165 remodūm
166 remodūm
167 remodūm
168 remodūm
169 remodūm
170 remodūm
171 remodūm
172 remodūm
173 remodūm
174 remodūm
175 remodūm
176 remodūm
177 remodūm
178 remodūm
179 remodūm
180 remodūm
181 remodūm
182 remodūm
183 remodūm
184 remodūm
185 remodūm
186 remodūm
187 remodūm
188 remodūm
189 remodūm
190 remodūm
191 remodūm
192 remodūm
193 remodūm
194 remodūm
195 remodūm
196 remodūm
197 remodūm
198 remodūm
199 remodūm
200 remodūm
201 remodūm
202 remodūm
203 remodūm
204 remodūm
205 remodūm
206 remodūm
207 remodūm
208 remodūm
209 remodūm
210 remodūm
211 remodūm
212 remodūm
213 remodūm
214 remodūm
215 remodūm
216 remodūm
217 remodūm
218 remodūm
219 remodūm
220 remodūm
221 remodūm
222 remodūm
223 remodūm
224 remodūm
225 remodūm
226 remodūm
227 remodūm
228 remodūm
229 remodūm
230 remodūm
231 remodūm
232 remodūm
233 remodūm
234 remodūm
235 remodūm
236 remodūm
237 remodūm
238 remodūm
239 remodūm
240 remodūm
241 remodūm
242 remodūm
243 remodūm
244 remodūm
245 remodūm
246 remodūm
247 remodūm
248 remodūm
249 remodūm
250 remodūm
251 remodūm
252 remodūm
253 remodūm
254 remodūm
255 remodūm
256 remodūm
257 remodūm
258 remodūm
259 remodūm
260 remodūm
261 remodūm
262 remodūm
263 remodūm
264 remodūm
265 remodūm
266 remodūm
267 remodūm
268 remodūm
269 remodūm
270 remodūm
271 remodūm
272 remodūm
273 remodūm
274 remodūm
275 remodūm
276 remodūm
277 remodūm
278 remodūm
279 remodūm
280 remodūm
281 remodūm
282 remodūm
283 remodūm
284 remodūm
285 remodūm
286 remodūm
287 remodūm
288 remodūm
289 remodūm
290 remodūm
291 remodūm
292 remodūm
293 remodūm
294 remodūm
295 remodūm
296 remodūm
297 remodūm
298 remodūm
299 remodūm
300 remodūm
301 remodūm
302 remodūm
303 remodūm
304 remodūm
305 remodūm
306 remodūm
307 remodūm
308 remodūm
309 remodūm
310 remodūm
311 remodūm
312 remodūm
313 remodūm
314 remodūm
315 remodūm
316 remodūm
317 remodūm
318 remodūm
319 remodūm
320 remodūm
321 remodūm
322 remodūm
323 remodūm
324 remodūm
325 remodūm
326 remodūm
327 remodūm
328 remodūm
329 remodūm
330 remodūm
331 remodūm
332 remodūm
333 remodūm
334 remodūm
335 remodūm
336 remodūm
337 remodūm
338 remodūm
339 remodūm
340 remodūm
341 remodūm
342 remodūm
343 remodūm
344 remodūm
345 remodūm
346 remodūm
347 remodūm
348 remodūm
349 remodūm
350 remodūm
351 remodūm
352 remodūm
353 remodūm
354 remodūm
355 remodūm
356 remodūm
357 remodūm
358 remodūm
359 remodūm
360 remodūm
361 remodūm
362 remodūm
363 remodūm
364 remodūm
365 remodūm
366 remodūm
367 remodūm
368 remodūm
369 remodūm
370 remodūm
371 remodūm
372 remodūm
373 remodūm
374 remodūm
375 remodūm
376 remodūm
377 remodūm
378 remodūm
379 remodūm
380 remodūm
381 remodūm
382 remodūm
383 remodūm
384 remodūm
385 remodūm
386 remodūm
387 remodūm
388 remodūm
389 remodūm
390 remodūm
391 remodūm
392 remodūm
393 remodūm
394 remodūm
395 remodūm
396 remodūm
397 remodūm
398 remodūm
399 remodūm
400 remodūm
401 remodūm
402 remodūm
403 remodūm
404 remodūm
405 remodūm
406 remodūm
407 remodūm
408 remodūm
409 remodūm
410 remodūm
411 remodūm
412 remodūm
413 remodūm
414 remodūm
415 remodūm
416 remodūm
417 remodūm
418 remodūm
419 remodūm
420 remodūm
421 remodūm
422 remodūm
423 remodūm
424 remodūm
425 remodūm
426 remodūm
427 remodūm
428 remodūm
429 remodūm
430 remodūm
431 remodūm
432 remodūm
433 remodūm
434 remodūm
435 remodūm
436 remodūm
437 remodūm
438 remodūm
439 remodūm
440 remodūm
441 remodūm
442 remodūm
443 remodūm
444 remodūm
445 remodūm
446 remodūm
447 remodūm
448 remodūm
449 remodūm
450 remodūm
451 remodūm
452 remodūm
453 remodūm
454 remodūm
455 remodūm
456 remodūm
457 remodūm
458 remodūm
459 remodūm
460 remodūm
461 remodūm
462 remodūm
463 remodūm
464 remodūm
465 remodūm
466 remodūm
467 remodūm
468 remodūm
469 remodūm
470 remodūm
471 remodūm
472 remodūm
473 remodūm
474 remodūm
475 remodūm
476 remodūm
477 remodūm
478 remodūm
479 remodūm
480 remodūm
481 remodūm
482 remodūm
483 remodūm
484 remodūm
485 remodūm
486 remodūm
487 remodūm
488 remodūm
489 remodūm
490 remodūm
491 remodūm
492 remodūm
493 remodūm
494 remodūm
495 remodūm
496 remodūm
497 remodūm
498 remodūm
499 remodūm
500 remodūm
501 remodūm
502 remodūm
503 remodūm
504 remodūm
505 remodūm
506 remodūm
507 remodūm
508 remodūm
509 remodūm
510 remodūm
511 remodūm
512 remodūm
513 remodūm
514 remodūm
515 remodūm
516 remodūm
517 remodūm
518 remodūm
519 remodūm
520 remodūm
521 remodūm
522 remodūm
523 remodūm
524 remodūm
525 remodūm
526 remodūm
527 remodūm
528 remodūm
529 remodūm
530 remodūm
531 remodūm
532 remodūm
533 remodūm
534 remodūm
535 remodūm
536 remodūm
537 remodūm
538 remodūm
539 remodūm
540 remodūm
541 remodūm
542 remodūm
543 remodūm
544 remodūm
545 remodūm
546 remodūm
547 remodūm
548 remodūm
549 remodūm
550 remodūm
551 remodūm
552 remodūm
553 remodūm
554 remodūm
555 remodūm
556 remodūm
557 remodūm
558 remodūm
559 remodūm
560 remodūm
561 remodūm
562 remodūm
563 remodūm
564 remodūm
565 remodūm
566 remodūm
567 remodūm
568 remodūm
569 remodūm
570 remodūm
571 remodūm
572 remodūm
573 remodūm
574 remodūm
575 remodūm
576 remodūm
577 remodūm
578 remodūm
579 remodūm
580 remodūm
581 remodūm
582 remodūm
583 remodūm
584 remodūm
585 remodūm
586 remodūm
587 remodūm
588 remodūm
589 remodūm
590 remodūm
591 remodūm
592 remodūm
593 remodūm
594 remodūm
595 remodūm
596 remodūm
597 remodūm
598 remodūm
599 remodūm
600 remodūm
601 remodūm
602 remodūm
603 remodūm
604 remodūm
605 remodūm
606 remodūm
607 remodūm
608 remodūm
609 remodūm
610 remodūm
611 remodūm
612 remodūm
613 remodūm
614 remodūm
615 remodūm
616 remodūm
617 remodūm
618 remodūm
619 remodūm
620 remodūm
621 remodūm
622 remodūm
623 remodūm
624 remodūm
625 remodūm
626 remodūm
627 remodūm
628 remodūm
629 remodūm
630 remodūm
631 remodūm
632 remodūm
633 remodūm
634 remodūm
635 remodūm
636 remodūm
637 remodūm
638 remodūm
639 remodūm
640 remodūm
641 remodūm
642 remodūm
643 remodūm
644 remodūm
645 remodūm
646 remodūm
647 remodūm
648 remodūm
649 remodūm
650 remodūm
651 remodūm
652 remodūm
653 remodūm
654 remodūm
655 remodūm
656 remodūm
657 remodūm
658 remodūm
659 remodūm
660 remodūm
661 remodūm
662 remodūm
663 remodūm
664 remodūm
665 remodūm
666 remodūm
667 remodūm
668 remodūm
669 remodūm
670 remodūm
671 remodūm
672 remodūm
673 remodūm
674 remodūm
675 remodūm
676 remodūm
677 remodūm
678 remodūm
679 remodūm
680 remodūm
681 remodūm
682 remodūm
683 remodūm
684 remodūm
685 remodūm
686 remodūm
687 remodūm
688 remodūm
689 remodūm
690 remodūm
691 remodūm
692 remodūm
693 remodūm
694 remodūm
695 remodūm
696 remodūm
697 remodūm
698 remodūm
699 remodūm
700 remodūm
701 remodūm
702 remodūm
703 remodūm
704 remodūm
705 remodūm
706 remodūm
707 remodūm
708 remodūm
709 remodūm
710 remodūm
711 remodūm
712 remodūm
713 remodūm
714 remodūm
715 remodūm
716 remodūm
717 remodūm
718 remodūm
719 remodūm
720 remodūm
721 remodūm
722 remodūm
723 remodūm
724 remodūm
725 remodūm
726 remodūm
727 remodūm
728 remodūm
729 remodūm
730 remodūm
731 remodūm
732 remodūm
733 remodūm
734 remodūm
735 remodūm
736 remodūm
737 remodūm
738 remodūm
739 remodūm
740 remodūm
741 remodūm
742 remodūm
743 remodūm
744 remodūm
745 remodūm
746 remodūm
747 remodūm
748 remodūm
749 remodūm
750 remodūm
751 remodūm
752 remodūm
753 remodūm
754 remodūm
755 remodūm
756 remodūm
757 remodūm
758 remodūm
759 remodūm
760 remodūm
761 remodūm
762 remodūm
763 remodūm
764 remodūm
765 remodūm
766 remodūm
767 remodūm
768 remodūm
769 remodūm
770 remodūm
771 remodūm
772 remodūm
773 remodūm
774 remodūm
775 remodūm
776 remodūm
777 remodūm
778 remodūm
779 remodūm
780 remodūm
781 remodūm
782 remodūm
783 remodūm
784 remodūm
785 remodūm
786 remodūm
787 remodūm
788 remodūm
789 remodūm
790 remodūm
791 remodūm
792 remodūm
793 remodūm
794 remodūm
795 remodūm
796 remodūm
797 remodūm
798 remodūm
799 remodūm
800 remodūm
801 remodūm
802 remodūm
803 remodūm
804 remodūm
805 remodūm
806 remodūm
807 remodūm
808 remodūm
809 remodūm
810 remodūm
811 remodūm
812 remodūm
813 remodūm
814 remodūm
815 remodūm
816 remodūm
817 remodūm
818 remodūm
819 remodūm
820 remodūm
821 remodūm
822 remodūm
823 remodūm
824 remodūm
825 remodūm
826 remodūm
827 remodūm
828 remodūm
829 remodūm
830 remodūm
831 remodūm
832 remodūm
833 remodūm
834 remodūm
835 remodūm
836 remodūm
837 remodūm
838 remodūm
839 remodūm
840 remodūm
841 remodūm
842 remodūm
843 remodūm
844 remodūm
845 remodūm
846 remodūm
847 remodūm
848 remodūm
849 remodūm
850 remodūm
851 remodūm
852 remodūm
853 remodūm
854 remodūm
855 remodūm
856 remodūm
857 remodūm
858 remodūm
859 remodūm
860 remodūm
861 remodūm
862 remodūm
863 remodūm
864 remodūm
865 remodūm
866 remodūm
867 remodūm
868 remodūm
869 remodūm
870 remodūm
871 remodūm
872 remodūm
873 remodūm
874 remodūm
875 remodūm
876 remodūm
877 remodūm
878 remodūm
879 remodūm
880 remodūm
881 remodūm
882 remodūm
883 remodūm
884 remodūm
885 remodūm
886 remodūm
887 remodūm
888 remodūm
889 remodūm
890 remodūm
891 remodūm
892 remodūm
893 remodūm
894 remodūm
895 remodūm
896 remodūm
897 remodūm
898 remodūm
899 remodūm
900 remodūm
901 remodūm
902 remodūm
903 remodūm
904 remodūm
905 remodūm
906 remodūm
907 remodūm
908 remodūm
909 remodūm
910 remodūm
911 remodūm
912 remodūm
913 remodūm
914 remodūm
915 remodūm
916 remodūm
917 remodūm
918 remodūm
919 remodūm
920 remodūm
921 remodūm
922 remodūm
923 remodūm
924 remodūm
925 remodūm
926 remodūm
927 remodūm
928 remodūm
929 remodūm
930 remodūm
931 remodūm
932 remodūm
933 remodūm
934 remodūm
935 remodūm
936 remodūm
937 remodūm
938 remodūm
939 remodūm
940 remodūm
941 remodūm
942 remodūm
943 remodūm
944 remodūm
945 remodūm
946 remodūm
947 remodūm
948 remodūm
949 remodūm
950 remodūm
951 remodūm
952 remodūm
953 remodūm
954 remodūm
955 remodūm
956 remodūm
957 remodūm
958 remodūm
959 remodūm
960 remodūm
961 remodūm
962 remodūm
963 remodūm
964 remodūm
965 remodūm
966 remodūm
967 remodūm
968 remodūm
969 remodūm
970 remodūm
971 remodūm
972 remodūm
973 remodūm
974 remodūm
975 remodūm
976 remodūm
977 remodūm
978 remodūm
979 remodūm
980 remodūm
981 remodūm
982 remodūm
983 remodūm
984 remodūm
985 remodūm
986 remodūm
987 remodūm
988 remodūm
989 remodūm
990 remodūm
991 remodūm
992 remodūm
993 remodūm
994 remodūm
995 remodūm
996 remodūm
997 remodūm
998 remodūm
999 remodūm
1000 remodūm
1001 remodūm
1002 remodūm
1003 remodūm
1004 remodūm
1005 remodūm
1006 remodūm
1007 remodūm
1008 remodūm
1009 remodūm
1010 remodūm
1011 remodūm
1012 remodūm
1013 remodūm
1014 remodūm
1015 remodūm
1016 remodūm
1017 remodūm
1018 remodūm
1019 remodūm
1020 remodūm
1021 remodūm
1022 remodūm
1023 remodūm
1024 remodūm
1025 remodūm
1026 remodūm
1027 remodūm
1028 remodūm
1029 remodūm
1030 remodūm
1031 remodūm
1032 remodūm
1033 remodūm
1034 remodūm
1035 remodūm
1036 remodūm
1037 remodūm
1038 remodūm
1039 remodūm
1040 remodūm
1041 remodūm
1042 remodūm
1043 remodūm
1044 remodūm
1045 remodūm
1046 remodūm
1047 remodūm
1048 remodūm
1049 remodūm
1050 remodūm
1051 remodūm
1052 remodūm
1053 remodūm
1054 remodūm
1055 remodūm
105

De peccato

habuit insidiātem sibi: et ille p̄parauit ci
baria et portauit ad eum: et sic ppter bene/
ficia sibi ab eo exhibita recōciliat⁹ est ei

De accidīa.

Hecidīa sūm Hugonē li. iiij. de
sacramētis sic diffinīt. Accidīa est tediū et amaritudo ani
mi iordinata: qua iocunditas
spinalis extinguitur: et quodam despera
tōis p̄ncipio mēs in semetip̄am subuer
titur. Sed Bern. dicit q̄ accidīa est q̄/
dam animi torpor quo q̄s negligit aliquā
bona iōchoare aut fastidit p̄ficere. Sic
dum q̄ accidīa est peccatum graue. Pri
mo q̄ multum displicet deo q̄ homo ē
piger et tardus ad bonū. sicut p̄ ex mul
tis locis sacre scripture. Et p̄mo ex illo
p̄bo Apoc. iii. Utinā frigid⁹ esses aut
calidus. h̄ q̄ tepidus es et nō calid⁹ nei
q̄ frigidus incipiam te euomere ex ore
meo. Calidus est q̄ feruens est ad bonū
frigidus est q̄ simpli⁹ desistit a bono. Te
pidus p̄o q̄ medio modo se habet. Et
dicit glo. interli. q̄ maior spes est de fri
gidis q̄ de tepidis. Luius rei hec ē cā
q̄ tepidi quandā securitatē accipiunt de
hoc q̄ aliqd boni agit. et ideo seno cor
rigunt. Et frigidū id ē p̄ctōres se esse ma
los cognoscunt. ideo citius queruntur. Te
pidus de ore dei euomit q̄n in deterto/
ra p̄cipitat. vel quando impenitēs mo
rit. et a p̄sortio sanctorū remouebit. Q̄
etīa accidīa deo multū displiceat p̄t ite
rum ostendit hoc q̄d dr Luce. xv. vbi
sichabef. Dico vob⁹ q̄ ira gaudiū est ā.
d. sup vno p. p. agente q̄ sup nonagita
nouē iusti⁹ q̄ nō in. pe. et Ibi dñs feruē
rem p̄ctōrem post conuerzionē nonagin
tanouē p̄ponit. sicut duc i p̄plo plus di
ligit vni militem q̄ post fugaz reuersus
hostem fortiter p̄mit. q̄s eum q̄ nūq̄ su
git. nec vñq̄ fortiter egit. Plus amatūr
ager q̄ post spinas et tribulos fruct⁹ vbe
res reddit: q̄s q̄ spinas et tribulos nunq̄

habuit et semp steri⁹ extitit. Item p̄t ad
duci q̄d legi⁹ Luce. xiiij. deficulnea fru
ctum non faciente. vbi dr. Succidite il
lam: vt q̄d terram occupat. Et quod dr
Math. xxv. Seruum iūtilem ejcite in
tenebras exteriores. Ex q̄bus pat̄z q̄n/
tum displicat deo accidīa. Secūdo ac
cidīa multū displicet deo. q̄ accidīo/
sus mag⁹ est deo inobedīēs q̄ creature
irrōnales. cum plus teneatur deo ppter
plura bñficia que accepit a deo pre alijs
creatur⁹. Exemplum de sole. Vosuit ei
deus p̄ceptum soli ut singul⁹ diebus ve
niat ab oriente in occidentem. et singul⁹
nocribus reuertatur in orientem. nō p̄i
gricatur nec de die nec de nocte nec esta
te nechymē iplere illud preceptum. et
quātūcunq̄ laborat in vna die: tamen
summo mane oris seqnti die. et tamē nō
expectat talē remuneratōem laboris
sui vel calē penam negligentie sue qualē
homo. Ad hoc videtur habuisse respec
tum Aug⁹. cum dicit Indecens ē xp̄ia
no si radius soli enī in lecto iueniat. Pos
set em dicere sol si potestarem haberet lo
quendi. Amplius laboravi heri q̄s tu.
et tamē ego surrexi et tu adhuc dormis.
Possimus etiā accipere exemplum ad
detestatōnem huius peccati ab eis q̄ ex
terra nascunt. Videlicet em herbas et
arbores: que cum mīnum habeat initi
um in crescendo ad magnam quātitatē
peruenire. Et tali exemplo vtitur Sal
omon. puer. vi. dicens. Vade ad for
micam o piger et considera vias eius et di
ces apiciā. q̄ cum nō habeat ducem
nec p̄ceptorez nec p̄cipem: parat iesta
te cibum ut in hyeme comedat. Potest
erubescere piger homo q̄ animal tam p
uum in futurum sibi prouidet. et ip̄e vñ
rōnis habens non vult sibi prouidere.
de futuro. Item videlicet aquā semp
deorsum currere nisi impeditatur. et sic d
omnibus creatur⁹ et animalib⁹. Unū
sto. li. xi. animalium. Nullum ens naturali
ter est oiosum. vñ in omnibus animalib⁹